

KRISZTUS ÉS AZ ÖRÖM

Az Újszövetség az öröm szövetsége. Ezt köszönti a Szűzanya szívéből feltörő Magnificat: „szívem ujjong megváltó Istenemben” (Lk 1,46-55). Karácsony éjjelén az angyalok az egész népnek hirdetik a „nagy örömet” (Lk 2,10).

Ennek az örömnak meghozója és középpontja a Messiás, az Istenember. Jézus és az öröm . . . Titok ez, amelyről nehéz beszélni. Ki tudná kikutatni, fölmérni az Istenember örömének lényegét és mélyeit? Csodálatos keveréke ez a személyétől elválaszthatatlan isteni boldogságnak, amelyet a legsötétebb, legvéresebb órákban is megőrzött valamiképpen (anélkül, hogy ez emberi szenvedésén „enyhített” volna!) és mindannak az örömnak, amire egy tiszta, büntelen emberszív képes. Mert ő mindenben hasonló lett hozzánk, az örömben is. Szüksége volt rá, és élvezte éppenúgy, mint az ételt és italt.

Gyermeki öröm sugárzott a gyermek Jézus szeméből édesanyjára, nevelőapjára, a pásztorokra, a bölcsekre. Láttára felujjongott Simeon és Anna szíve. A Szentcsalád élete Názáretben szerény és szegényes volt, de nem hiányzott belőle az öröm, és illata kiáradt mindazokra, akik érintkeztek velük. És micsoda gyönyörűsége telhetett a fiatal Jézusnak a természetben! Soha senki sem hatolt bele ilyen tiszta értelemmel, ilyen éleslátással, ennyi meleg szeretettel. Egyesül ebben a viszonyban a Teremtő szeretete, aki mindezt létrehozta, az ember szeretete, akiért mindez létrejött és az Istenember szeretete, aki eljött, hogy a természetet is megváltsa a bűn átkától. Később mindezt az élményt felhasználta tanításában.

Bármennyi nehézség, áldozat és küzdelem jellemzi is nyilvános életét, az Istenben gyökerező belső öröm sohasem hagyta el, és kisérté az emberekre is. Aki küldte, mindig vele van és sohasem hagyja egyedül (Jn 8,29; 16,32), s mindig gyönyörűséges eledele, hogy az Atya akaratát teljesítse (Jn 4,34), az embereknek fölkínálja az igazság és a kegyelem örömeit. Ahol csak fogékony szívekre akadt, szíves örömmel tette ezt.

Bizonyos, hogy mi sem állt távolabb tőle az elutasító, sötét viselkedésnél. Kemény férfiakat egyetlen tekintetével, egyetlen szavával magához vonz, érette elhagyják hálóiakat és vámpadjukat, családjukat, házukat, és követik. Asszonyok elszakadnak otthonuktól, hogy nyomába szegődjenek és szolgálják. Az utolsó próféta felujjong az örömtől, amikor hangját hallja (Jn 3,29). A tömeg rajong érte; a gyerekek vonzódnak feléje és hozzásimulnak.

Tanfásában és működésében nyoma sincs komor pesszimizmusnak. Beteljesítette a jövendölést: „Non erit tristis neque turbulentus” — sem szomorú nem lesz, sem izgága (Iz 42,4). Legszívesebben a Genezáreti tó kedves tájkán időzik. Ha egyedül akar lenni, a hegyek közé megy. Már említettük, milyen örömet veszí hasonlatait, képeit a természetből és közvetlen

környezetéből. Csendes, békés vidámság ömlik el azon, ahogy az életet és a természetet festi. Nem a nagyszerű jeleneteket, a hatalmas, tragikus jelenségeket, a katasztrófákat, a természet mennydörgő hangjait részesíti előnyben, mint a próféták, hanem a csendeset, a kicsit, a mindennapit, az egyszerűt, a barátságosat. A kotló csibéivel, a gondtalanul ágról-ágra repkedő madarak, a pompás ruhájú lilium, a mustárfa szárnyas lakóival, a Jordán nádja, a tenger gyöngyei, az együgyű galambok meg az okos kígyók, a más-más minőségű szántóföld, a gabona növekvése: előbb szár, aztán kalász, aztán a teljes termés a kalászban (Mk 4,28), az ízes gyümölcsű szőlőtő — ilyen és hasonló egyszerű, figyelembe sem vett jelenségeket tart a legalkalmasabbnak, hogy a Legnagyobb, az Örök jelképei legyenek. Ezzel az emberiséget újból megtanította a természet tiszteletére és a természet örömeire, mindennapi, jelentéktelen megnyilvánulásaiiban is; fölébresztette a keresztény természetérzékét, ezer apró örömforrást nyitott meg, és mérhetetlenül gazdagította a napi élet örömeit. Itt is megmutatkozik, amit Szent Pál mond: Krisztus nem az élet tagadója, benne nincs Nem vagy Igen és Nem, csak Igen (2Kor 1,19): ő a legmagasabb életigenlés.

Az Úrnak tanítványaival folytatott élete vidám volt és örömben gazdag. Jellemző már az is, hogy első kirándulása velük lakodalomba vezet, és első csodáját ott viszi végbe. Bizonyára nem ellensége tehát az örömnak, inkább olyasvalaki, akihez bizalommal fordulhatnak, amikor az öröm bora kifogyott. És ő az, aki a pusztán természetes örömök vize helyett az egész lényünket átható magasabb öröm borát adja. A Szűzanya örömet közvetítő tevékenysége is megmutatkozik már itt. És nem hasonlítja-e maga Krisztus a tanítványokkal való együttlétét menyegzőhöz, mikor megvédi őket a farizeusok szemrehányásai ellen: „Vajon szomorkodhatik-e a lakodalmas nép, míg velük van a vőlegény?” (Mt 9,15)

Milyen csodálatos lehetett ujjongása, amikor a tanítványok visszatérése után az első missziós útról „kitörő örömmel dicsőítette az Istent a Szentlélekben” ezzel a himnusszal: „Dicsérlek, Atyám, ég és föld Ura, hogy elrejtetted ezeket a bölcsék és okosak elől, és kinyilvánítottad a kicsinyeknek. Igen, Atyám, így tetszett ez neked” (Lk 10,21). Utána odafordul a tanítványokhoz: „Boldog a szem, amely látja, amit ti láttok.” Talán akkor hatotta át először lelkük mélyéig a tanítványokat hivatásuk örvendező tudata. A táborhegyi óra boldogsága persze csak a három kiválasztottnak jutott osztályrészül, és hamar vége lett, bármennyire igyekezett volna Péter állandósítani. De úgy átjárta lelküket, hogy még az öreg Péter is emlégeti (1Pét 1,16-18). És a tanítványok mind osztottak Uruk örömeiben.

Még a szenvedése előtti együttlét utolsó óráiban is vigasztalja őket: „Ne nyugtalanodjék szívetek és ne féljen”, megígéri nekik, hogy szomorúságuk öröme válik, elveszithetetlen örömeire, és azt mondja: „Ezeket azért mondtam nektek, hogy örööm legyen bennetek, és a ti örömötök teljes legyen” (Jn 16,22-23; 16 11; 17 13). A húsvét utáni negyven nap pedig igazán

a boldogság ideje volt a tanítványoknak. És a Szentlélek eljövételével az öröm kitéphetetlen gyökeret vert bennük. Öröm Megváltójuk örömén és dicsőségén, aki az öröm ellenségei ellen vívott győzelmes harcban vérzett el, aki húsvét örömében feltámadt, dicsőségben fölment a mennybe és most ott uralkodik; a Szentlélek öröme és a tökéletes túlvilági öröm, a mennyei jutalom kilátása (Mt 25,21; Mk 5,12; 1Pét 1,6-8) — mindez drága örökségük maradt, és osztályrészül jut mindenkinek, aki hitben és szeretetben egyesül az Úrral.

(Dr. Paul Wilhelm Keppler püspök nyomán)

DENISE LEGRIX VALLOMÁSA

Denise Legrix, a kéz és láb nélküli festőnő és író, akit 22. számunkban már bemutatunk, nemrég (1974-ben) adta ki „Née comme ça” (Ilyenek születtem) c. írásának harmadik kötetét: „Vivre comme les autres” („Úgy élni, mint mások”). A nyomorékok és elmebeli fogyatékosok nagy ideálja ez: a normális emberi élet. Közük szerzett tapasztalatait sorakoztatja, a segítség módjait részletezi. A könyvnek talán legmegragadóbb lapja az olvasónak szóló néhány bevezető sor:

A riportok vagy interjúk során ezt a kérdést intézik legtöbbször hozzám:

— Boldog-e?

A felelet mindig ugyanaz:

— Teljesen boldog vagyok.

Ezután a párbeszéd így folytatódik:

— Honnét a boldogsága?

— Másoktól.

— Abból a boldogságból, amit másoktól kap?

— Igen. És abból, amit én adok nekik. Amit minden cselekedetemmel próbálok nekik adni.

Egyesek tovább részletezik a kérdést:

— Szóval megvan minden elképzelhető boldogsága?

Ilyenkor keresgélem és még sokáig fogom keresni az igazamat kifejező szavakat: hogyan írjam körül azt a bennem rejlő kincset, ami az életkedvem, az örömben vetett bizalmam?

Ezt felelem:

— Enyém a szeretet titka, és ezt továbbadom másoknak.

Boldogságomnak az is a titka, hogy nem sóvárgok a mások boldogsága után.

Azt hiszem, néhány pillanat alatt meg tudom magyarázni mindezt. Életem egyetlen eseményéből sem hiányzik az Isten.

Nem tudom, nem akarom nélkülözni az Istent.

Isten tagadásával nyitotta meg az ember a Gonoszknak a világ kapuját.

Isten világosan beleírja magát mindennapi tapasztalatunkba. Mindenkinek megadja a lehetőséget, hogy jól éljen, mindenkinek jogot ad bizonyos boldogságra.